

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ในองค์การภาครัฐและเอกชนจะมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่หลายระดับที่รับผิดชอบหน้าที่แตกต่างกัน โดยบุคลากรดังกล่าวจะมีขอบเขตและหน้าที่ความรับผิดชอบที่แตกต่างกันตามที่องค์การกำหนดไว้ โดยทั่วไปผู้บริหารองค์การจะเป็นผู้กำหนดนโยบายขององค์การ และมีบุคลากรระดับปฏิบัติการทุกประเภทต่างๆ เป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบายให้มีประสิทธิภาพ จะเห็นว่าประสิทธิภาพของงานจะมีคุณภาพมากหรือน้อยจะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการสั่งการ การควบคุม การตรวจสอบ การแก้ปัญหา และการปฏิบัติงานของผู้บริหารกับบุคลากรระดับปฏิบัติการ (สมยศ นาวิการ, 2540, หน้า 15)

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าปัญหาในการบริหารงานนั้น นอกจากปัญหาเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างขององค์การ ระบบการบริหารงาน และวิธีปฏิบัติงานแล้ว พบว่า อีกปัญหาหนึ่งก็คือ ปัญหาการส่งเสริมให้มีความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน การบริหารงานในองค์การใดที่มีแนวความคิดถือหลักประสิทธิภาพหรือระบบมุ่งงาน โดยคำนึงถึงผลของงานหรือผลประโยชน์เป็นหลัก จะคำนึงถึงตัวผู้ทำงานเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่สำหรับองค์การที่มีแนวความคิดถือหลักมุ่งถึงตัวบุคคลเป็นหลัก จะคำนึงถึงตัวผู้ทำงานเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะปัจจัยต่างๆ เช่น เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารหรือจัดการนั้นเป็นสิ่งไม่มีชีวิตจิตใจ ถ้าอย่างใดอย่างหนึ่งขาดหรือบกพร่อง ก็ยังพอที่จะจัดหาเพิ่มเติมได้ ส่วนคนนั้นประกอบด้วยชีวิต จิตใจ แต่ละคนที่อยู่ในองค์การย่อมมีความแตกต่างกันออกไปตามแต่ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมต่างๆ ของแต่ละคน นอกจากนี้ยังมีปัญหาอื่นๆ ที่สลับซับซ้อนอีกมากมาย โดยเฉพาะปัจจุบันเทคนิคในการทำงานแผนใหม่จะต้องมีความรู้ ความชำนาญงานสูง จึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถ เข้าทำงานมากขึ้น และยิ่งระดับการศึกษาของผู้ทำงานสูงเพียงใด ก็เป็นความจำเป็นของผู้ทำงานเองที่จะต้องมีความรู้ที่ดีและมีหลักในการจูงใจเพื่อสร้างบรรยากาศให้การทำงานเป็นไปด้วยความราบรื่น ประสบความสำเร็จโดยไม่มีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้นมากนัก

การพัฒนาองค์การให้ประสบความสำเร็จ นอกจากจะมีการบริหารที่ดี โครงสร้างองค์การที่ดี บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะต่างๆ แล้ว สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะช่วยให้องค์การมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์การ ก็คือ บุคลิกภาพของบุคลากร

บุคลิกภาพเป็นเรื่องหนึ่งที่นักจิตวิทยาให้ความสำคัญและยอมรับว่า มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานมาก เพราะบุคลิกภาพเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่จะทำให้บุคคลปฏิบัติงานได้สำเร็จและมีประสิทธิภาพ (พวงเพชร วัชรอยู่, 2537, หน้า 124) นอกจากนี้ บุคคลแต่ละคนสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถ หรือทักษะประสบการณ์เท่านั้น ลักษณะของบุคลิกภาพที่เหมาะสม จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้บุคคลปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กองบังคับการอำนวยการ ตำรวจภูธรภาค 6 เป็นหน่วยงานหนึ่งของตำรวจภูธรภาค 6 (กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2552, หน้า 9) ประกอบด้วย ฝ่ายอำนวยการ 1-9 มีหน้าที่และความรับผิดชอบด้านงานธุรการ งานสารบรรณ งานเลขานุการ งานบริหารงานบุคคล งานสวัสดิการ งานศึกษาอบรม และงานสรรหา ของตำรวจภูธรภาค 6 งานการข่าวและงานสถิติข้อมูลของตำรวจภูธรภาค 6 งานยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ งานวิจัยและประเมินผล งานพลาธิการ งานพัสดุ งานอาคารสถานที่ งานส่งกำลังบำรุง งานยานพาหนะ งานโยธาธิการ และงานสรรพาวุธ งานกิจการพลเรือน งานประชาสัมพันธ์ และงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ งานงบประมาณ การเงิน และบัญชี งานคดีและวินัย การรับคำร้องเรียนข้าราชการตำรวจว่ากระทำผิดวินัย การพัฒนา ตรวจสอบ กลั่นกรอง วิเคราะห์ ให้ข้อเสนอแนะ ข้อพิจารณาเกี่ยวกับด้านกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ส่วนงานการสอบสวนคดีอาญาที่อยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจภูธรภาค 6 งานกิจการต่างประเทศ งานวิเทศสัมพันธ์ งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วย การกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2552, หน้า 230-243) จากภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบดังกล่าว ผู้ที่มีส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้ภารกิจดำเนินไปได้ตามที่กำหนด คือ ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัดกองบังคับการอำนวยการ ตำรวจภูธรภาค 6 ซึ่งถือว่าเป็นบุคลากรระดับปฏิบัติการขององค์การที่มีจำนวนมากขององค์การ

ผู้วิจัยเห็นว่า การวิจัยในครั้งนี้มีความสำคัญและจำเป็นอย่างมาก เพื่อจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อตำรวจภูธรภาค 6 ตลอดจนสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อไป จึงได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัด กองบังคับการอำนวยการ ตำรวจภูธรภาค 6

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบุคลิกภาพของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัด กองบังคับการ
อำนาจการ ตำรวจภูธรภาค 6
2. เพื่อศึกษาระดับผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัด
กองบังคับการอำนาจการ ตำรวจภูธรภาค 6
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลการปฏิบัติงานของข้าราชการ
ตำรวจชั้นประทวน สังกัด กองบังคับการอำนาจการ ตำรวจภูธรภาค 6

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ
ชั้นประทวน สังกัด กองบังคับการอำนาจการ ตำรวจภูธรภาค 6
2. ได้แนวทางการพัฒนาข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัด กองบังคับการอำนาจการ
ตำรวจภูธรภาค 6 ให้มีบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน
3. ได้แนวทางการปรับปรุงบุคลิกภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ
ชั้นประทวน สังกัด กองบังคับการอำนาจการ ตำรวจภูธรภาค 6 ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัด
กองบังคับการอำนาจการ ตำรวจภูธรภาค 6 จำนวน 221 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัด
กองบังคับการอำนาจการ ตำรวจภูธรภาค 6 จำนวน 140 คน ซึ่งได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, หน้า 40) และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย
(Random Sampling)

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2554

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **บุคลิกภาพ** หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลอันเป็นผลรวมของรูปแบบ การคิด อารมณ์ และพฤติกรรม ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความแตกต่างจากบุคคลทั่วไป และสามารถสังเกตได้ และสังเกตไม่ได้

2. **องค์ประกอบห้าประการของบุคลิกภาพ** หมายถึง ทฤษฎีองค์ประกอบห้าประการของบุคลิกภาพของ Costa และ McCrae ประกอบด้วย

2.1 ความหวั่นไหว (Neuroticism) หมายถึง เป็นผู้ที่มีความวิตกกังวล โกรธง่าย ซึมเศร้า ประหม่า การไม่สามารถควบคุมความอยาก และจิตใจไม่มั่นคง

2.2 การแสดงออก (Extraversion) หมายถึง การเป็นผู้ที่มีมิตรไมตรีจิต ชอบพบปะ สังสรรค์ การแสดงออกอย่างเหมาะสม กระฉับกระเฉง แสวงหาความตื่นเต้น และอารมณ์ดี

2.3 ความเปิดกว้าง (Openness) หมายถึง การเป็นผู้มีจินตนาการ สนุกรื่นภาพ มีอารมณ์ความรู้สึก การปฏิบัติ มีความคิดแปลกใหม่ และค่านิยม

2.4 การยอมรับผู้อื่น (Agreeableness) หมายถึง การเป็นผู้วางใจผู้อื่น ตรงไปตรงมา เห็นแก่ประโยชน์ผู้อื่น ถ่อมตัว สุภาพ และอ่อนโยน

2.5 การมีสติ (Conscientiousness) หมายถึง การมีผู้มีทักษะ ความสามารถ ความมีระเบียบ มีมโนธรรม มานะ พยายาม มีวินัยในตนเอง และความรอบคอบ

3. **ผลการปฏิบัติงาน** หมายถึง ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมีองค์ประกอบ คือ

3.1 ด้านปริมาณงาน

3.2 ด้านคุณภาพของงาน

3.3 ด้านความคิดริเริ่ม

3.4 ด้านความรับผิดชอบ

3.5 ด้านความสามารถในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

3.6 ด้านการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

3.7 ด้านการพัฒนาตนเองและการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด

3.8 ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น/มนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน

3.9 ด้านบุคลิกลักษณะ

3.10 ด้านระเบียบวินัย

สมมติฐานของการวิจัย

บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัดกองบังคับการอำนวยการ ตำรวจภูธรภาค 6